THE HNSB LTD SCIENCE COLLEGE

THE HNSB LTD SCIENCE COLLEGE

Quality Science Education Since 1993

Study of family - Amaryllidaceae

Presentation By,
Prof. Dr.M.M.Prajapati

rawpixel

વિભાગ-આવૃત બીજધારી

એકદળી

- શ્રેણી એપીગાયની
  - કુળ-એમેરીલીડેસી
  - દાત:-નાગદમન,લીલી નરગેરા,ગુલચંબુ
- કેરોનેરી
  - કુળ-કોમેલીનેસી
  - દાત:-મોટુ શીશમૂળિયુ, નાનુ શીશમૂળિયુ, ટ્રેડ સકેન્સીયા

એમેરીલીડેસી -કુળ

- વર્ગીકરણ
- વર્ગ - એકદળી
- શ્રેણી - એપોગાયની
- કુળ - એમેરીલીડેસી

વર્ગ- એકદળીના લક્ષણો

- બીજમાં બીજ પત્રોની સંખ્યા એક
- પુષ્પો ત્રિઅવયવી
- પર્ણવિન્યાસ સમાંતર પ્રકારનો પ્રકારનો
- પ્રકાંડ અશાખિત
- મૂળતંત્ર તંતુમય પ્રકારનું

શ્રેણી - એપીગાયની ના લક્ષણો

- પરીપુષ્પપત્રો બે ચક્રમાં ગોઠવાયેલા
- અંતઃ ચક્રના પરીપુષ્પપત્રો દલપુંજસદંસ (રંગીન)
- બીજાશય અધઃસ્થ ત્રિસ્રીકેસરી યુક્ત અને ત્રિકોટરીય

કુળ - એમેરીલીડેસી વિશિષ્ટ લક્ષણો

- ભૂમિગત ગ્રંથિલ કે કંદ ધરાવતી એક કે બહુવર્ષાયુ છોડ સ્વરૂપની વનસ્પતિઓ
- પણો મુલજ,ભૂમિગત ગ્રંથિલ-કંદ કે મૃતવૃત માંથી વિકસતા
- પુષ્પવિન્યાસ અપરિમિત છત્રક, શૂકી અથવા મુંડક પ્રકારનો
- પુષ્પો નિયમિત, દ્વી-લિંગી, ત્રિઅવયવી અને ઉપરીજાય

- પરીપુષ્પપત્રો છ, ત્રણ ત્રણના બે ચક્રોમાં ગોઠવાયેલા, યુક્ત અને દલપુંજસદશ્ય (રંગીન)
- પુંકેસરો ૬ , પરીપુષ્પપત્રો સાથે જોડાયેલા પરાગાશય, મધ્ય ડોલી ત્રિકોટરીય, અને આયામસ્ફટી
- ત્રિસ્ત્રીકેસરી યુક્ત સ્ત્રીકેસર ચક્ર, બીજા શય અધ:સ્થ, ત્રિકોટરીય,
- જરાયુવિન્યાસ અક્ષવર્તી પ્રકારનો અને બીજાશયના પ્રત્યેક કોટૅરમાં એક એક અંડક ની હાજરી
- ફળ પ્રાવરીયા વિવરીર સ્ફોટ અથવા અનિયમિત સ્ફોટિ
- બીજ ભુણપોષી, ભુણ કદમાં નાનો

પ્રજાતિ – ક્રાઇનમ (નાગદમન)નો પુષ્પવિન્યાસ

- આ પ્રકારના પુષ્પવિન્યાસ માં પુષ્પવિન્યાસ દંડની સંકુચિત થયેલી ધરી પર પુષ્પો અને પુષ્પકલીકાઓ ઉત્પન્ન થાય છે.
- અહી ઉત્પન્ન થતી બધી જ પુષ્પકલિકાઓ અને પુષ્પોનો દંડ એકસરખી લંબાઇ વાળો હોય છે.
- તેથી સંકુચિત ધરી પર ગોઠવાયેલા પુષ્પો અને પુષ્પકલિકાઓ છત્રી ના સળિયા ની જેમ એક જ બિંદુ માંથી ઉત્પન્ન થતા હોય તેવા દેખાય છે.
- આ પુષ્પવિન્યાસ માં માત્ર એક છત્રક ની રચના થતી હોઇ તેને સાદો છત્રક પુષ્પવિન્યાસ કહેવામાં આવે છે.

વનસ્પતિઓના વૈજ્ઞાનિક નામ

ક્રાઇનમ એશીયાટીકમ - નાગદમન
પ્રેન્ક્રોશિયમટ્રાયફ્લોરમ - ગાર્ડન લીલી
હીમેન્થસ કોક્સીનીયમ - રક્તકંદ
નારસીસસ સ્યુડોનારસીસસ - નરગેસ
ઝેફીરેન્થસ સેઝીઆ - ગુલચંબુ

ક્રાઇનમ એશીયાટીકમ

નાગદમન

પ્રેન્ક્રોશિયમટ્રાયફ્લોરમ

ગાર્ઈન લીલી

હીમેન્થસ કોક્સીનીયમ

રક્તકંદ

નારસીસસ સ્યુડોનારસીસસ

નરગેસ

ઝેફીરેન્થસ સેઝીઆ

ગુલચંબુ

THANK
YOU !!